EUROOPA PARLAMENT

2004 *2009*

Kultuuri- ja hariduskomisjon

2008/0047(COD)

10.9.2008

ARVAMUS

Esitaja: kultuuri- ja hariduskomisjon

Saaja: kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega kehtestatakse mitmeaastane ühenduse programm Internetti ja teisi kommunikatsioonitehnoloogiaid kasutavate laste kaitseks (KOM(2008)0106 – C6-0092/2008 – 2008/0047(COD))

Arvamuse koostaja: Christopher Heaton-Harris

PA_Legam

LÜHISELGITUS

Komisjon esitas ettepaneku võtta vastu mitmeaastane ühenduse programm Internetti ja teisi kommunikatsioonitehnoloogiaid kasutavate laste kaitseks, võttes eeskuju turvalisema Interneti tegevuskava edusammudest.

Euroopa Liit on laste võrgukeskkonnas kaitsmisel olnud eestvedajaks alates 1996. aastast ja komisjoni tegevuse olulisemaks väljenduseks selles valdkonnas on järjestikused turvalisema Interneti kavad. Need on praegu ainsaks üleeuroopaliseks algatuseks, mille eesmärk on laste võrgukeskkonnas kaitsmisega seotud probleemide lahendamine. Kavad hõlmavad mitmeid ennast õigustanud meetmeid.

Kavadega on saavutatud järgmist.

- Euroopa vihjeliinide võrgustik – kohad, kuhu elanikud saavad teatada ebaseaduslikest materjalidest.

- Euroopa teadlikkuse suurendamise võrgustik ja selle koordineeritav „Turvalisema Interneti päev“. Igal aastal võtab sellest osa aina rohkem riike Euroopas ja üle kogu maailma.

- Teabe pakkumine lapsevanematele filtreerimistarkvara tõhususe sõltumatu testimise kaudu.

- Toetus tööstusharu iseregulatsiooni algatustele infosisu hindamise ja mobiilside valdkonnas.

Turvalisema Interneti tegevuskavale antud lõpphinnangu kohaselt peetakse Euroopa Liitu nüüd „teerajajaks, kes probleemi varajases staadiumis määratles Interneti ebaseadusliku ja kahjuliku sisu tõsise ja olulise ülemaailmse poliitilise küsimusena”.

Arvamuse koostaja põhimõtteliselt toetab komisjoni ettepanekut ning seni rakendatud edukaid meetmeid, eriti üldsuse teadlikkuse tagamise valdkonnas. Sellegipoolest tunneb arvamuse koostaja muret liikmesriikide erinevate ressursside ja organisatoorsete võimete pärast ebaseadusliku sisuga materjalide vähendamiseks ja võrgukeskkonnas leviva kahjuliku tegevuse vastu võitlemiseks. Võtta saaks suhteliselt lihtsaid meetmeid, millest paljusid on mõned liikmesriigid juba edukalt rakendanud ning millega saaks parandada liikmesriikide asjakohaste asutuste suutlikkust tuvastada ja eemaldada kiiremini ja tõhusamalt laste seksuaalset kuritarvitamist kujutavad materjalid.

Arvamuse koostaja toetab ettepanekut luua üleeuroopaline andmebaas, et parandada Euroopa teadmistebaasi selles valdkonnas, ning nõuab tungivalt, et komisjon teeks kõik võimaliku, et tagada selle rakendamine võimalikult kiiresti. Lõpetuseks võib öelda, et kõnealune programm on Euroopa Liidus olnud edukas, käesolev ettepanek peaks tagama, et see oleks jätkuvalt edukas ning arvamuse koostaja loodab, et rahvusvahelise koostöö tihenemisel saab nimetatud hea tava viia ka mujale maailma.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Kultuuri- ja hariduskomisjon palub vastutaval kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu otsus
Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(5) Õiguslikult siduvates eeskirjades rahvusvahelisele kokkuleppele jõudmine on soovitav***, kuid seda ei saavutata*** kiiresti. ***Isegi*** kui kokkuleppele jõutakse, ei piisa sellest, et tagada eeskirjade rakendamine või ohtu sattunute kaitsmine.	(5) Õiguslikult siduvates eeskirjades rahvusvahelisele kokkuleppele jõudmine on soovitav ***saavutada võimalikult*** kiiresti. Kui kokkuleppele jõutakse, ei piisa sellest ***ning seetõttu tuleb võtta erinevaid meetmeid***, et tagada eeskirjade rakendamine või ohtu sattunute kaitsmine.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu otsus
Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(9) Probleemi ülemaailmset iseloomu arvesse võttes on rahvusvaheline koostöö esmatähtis. Ebaseaduslikke materjale võidakse toota ühes riigis ja hoida teises riigis asuvas serveris, kuid vaadata ja alla laadida kõikjal maailmas. Rahvusvahelist koostööd, mida on soodustanud ühenduse võrgustikud, tuleb tugevdada, et paremini kaitsta lapsi kolmandaid riike hõlmavate piiriüleste ohtude eest. Parimate tavade vahetamine Euroopa organisatsioonide ja mujal maailmas asuvate organisatsioonide vahel võib olla vastastikku kasulik.	(9) Probleemi ülemaailmset iseloomu arvesse võttes on rahvusvaheline koostöö esmatähtis ***– 2007. aastal asus Euroopa Liidu serverites ainult ligi 3 % tasulistest laste seksuaalset kuritarvitamist kujutavatest veebisaitidest***. Ebaseaduslikke materjale võidakse toota ühes riigis ja hoida teises riigis asuvas serveris, kuid vaadata ja alla laadida kõikjal maailmas. Rahvusvahelist koostööd, mida on soodustanud ühenduse võrgustikud, tuleb tugevdada, et paremini kaitsta lapsi kolmandaid riike hõlmavate piiriüleste ohtude eest. Parimate tavade vahetamine Euroopa organisatsioonide ja mujal maailmas***, eriti Ameerika Ühendriikides*** asuvate organisatsioonide

vahel võib olla vastastikku kasulik.

Selgitus

EL on jätkuvalt edukas ebaseadusliku sisuga materjale sisaldavate veebisaitide eemaldamisel suuremalt jaolt turvalisema Interneti programmi edu tõttu. Internet Watch Foundationi koostatud statistika näitab, et 2007. aastal oli Ameerika Ühendriikides avalikult kättesaadav 48 % laste seksuaalset kuritarvitamist kujutavatest tasulistest veebisaitidest. 2008. aasta esimesel kvartalil suurenes see arv 78 %ni. Suur osa tasuta materjalidest asub samuti Ameerika Ühendriikide veebisaitidel. Tõepoolest kasutatakse nimetatud riigis Internetti rohkem kui mujal maailmas, aga selge on see, et eespool nimetatud arvude vähendamiseks on tarvis rohkem ära teha.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu otsus
I lisa – jagu 1 – punkt 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Üldsuse jaoks kontaktpunktide loomine, kuhu saab teatada võrgus levivatest ebaseadusliku sisuga materjalidest ja toimuvast kahjulikust tegevusest. Meetmed peaksid tagama, et need kontaktpunktid on tõhusad ja üldsusele kättesaadavad ning tihedalt seotud teiste riiklike meetmetega; Euroopa tasandil tuleks teha koostööd, et lahendada piiriüleseid probleeme ja vahetada parimaid tavasid.	1. Üldsuse jaoks ***selliste*** kontaktpunktide ***ja vihjeliinide*** loomine, kuhu saab teatada võrgus levivatest ebaseadusliku sisuga materjalidest ja toimuvast kahjulikust tegevusest***, ning nende tegevuse edendamine***. Meetmed peaksid tagama, et need kontaktpunktid on tõhusad ja üldsusele kättesaadavad***, et nende kohta antakse korrapäraselt teavet, eelkõige kõikides otsingumootorites ja üleeuroopalisel tasuta telefoninumbril,*** ning ***et need on*** tihedalt seotud teiste riiklike meetmetega; Euroopa tasandil tuleks teha koostööd, et lahendada piiriüleseid probleeme ja vahetada parimaid tavasid.

Selgitus

Nagu näitab hädaabinumbri 112 loomise kogemus, ei ole mõtet võtta kogu Euroopas kasutusele ühtset telefoninumbrit või vihjeliini, kui see ei ole üldsusele teada. Sellest tuleks ka üldsust teavitada.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu otsus
I lisa – jagu 1 – punkt 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
3. Ebaseadusliku sisuga materjalide ja kahjuliku tegevusega võitlemiseks ettenähtud tehniliste lahenduste rakendamisele kaasaaitamine. Meetmetega soodustatakse selliste sidusrühmadele üldiseks kasutamiseks mõeldud tõhusate tehniliste vahendite väljatöötamist ja rakendamist, mis on ette nähtud ebaseadusliku sisuga materjalide ja kahjuliku tegevusega võitlemiseks.	3. Ebaseadusliku sisuga materjalide ja kahjuliku tegevusega võitlemiseks ettenähtud tehniliste lahenduste rakendamisele kaasaaitamine ***ning lõppkasutajate teavitamine sellise tehnika kasutamisviisidest***. Meetmetega soodustatakse selliste sidusrühmadele ***tasuta, käepäraseks ja*** üldiseks kasutamiseks mõeldud tõhusate tehniliste vahendite väljatöötamist ja rakendamist ***ja/või edendamist***, mis on ette nähtud ebaseadusliku sisuga materjalide ja kahjuliku tegevusega võitlemiseks. ***Sidusrühmi tuleks teavitada sellise tehnika olemasolust ja selle nõuetekohasest kasutamisest.***

Selgitus

Uus tehnoloogia ja tehnilised lahendused on kasutud, kui üldsust ei teavitata nende olemasolust ja kõige efektiivsematest kasutusviisidest.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu otsus
I lisa – jagu 1 – punkt 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	5 a. Domeeninimeregistrite kaasamine koostöösse, juhul kui seda juba ei ole tehtud ning juba tehtava koostöö tugevdamine. Meetmete eesmärk on täiendada olemasolevaid meetmeid, tõhustades liikmesriikides koostööd domeeninimeregistritega ning innustades positiivsete suhete arendamist väljaspool ELi asuvate registritega, et võimaldada ebaseadusliku sisuga materjalide varasemat avastamist ning minimeerida laste seksuaalset kuritarvitamist kujutavate materjalide poolest tuntud veebisaitide eluiga.

Selgitus

Sellises kiirelt arenevas valdkonnas on koostöö Interneti- ja sideteenuseid pakkuvate ettevõtjatega väga oluline, aga domeeninimeregistrid on eriti olulised, kuna veebisaidid luuakse nende põhjal. Tugevdatud koostöö nende organitega liikmesriigi tasandil tooks kaasa tõhusama nn varajase hoiatuse süsteemi väljaarendamise ebaseadusliku sisuga materjalide tuvastamiseks ning muudaks laste seksuaalset kuritarvitamist kujutavate veebisaitide pidamise kallimaks, lühemaajaliseks ja raskemaks (mõned neist on tegutsenud juba palju aastaid, kasutades sama domeeninime).

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu otsus
I lisa – jagu 2 – punkt 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
3. Laste ja noorte turvalise võrgukeskkonna loomisse kaasamise edendamine. Meetmete eesmärk on kaasata lapsi ja noori, et paremini mõista nende seisukohti ja kogemusi sidustehnoloogiate kasutamisel ning arvamusi selle kohta, kuidas luua laste jaoks turvalisemat võrgukeskkonda.	3. Laste ja noorte turvalise võrgukeskkonna loomisse kaasamise edendamine. Meetmete eesmärk on kaasata lapsi ja noori, et paremini mõista nende seisukohti ja kogemusi sidustehnoloogiate kasutamisel ning arvamusi selle kohta, kuidas ***spetsialistide abiga*** luua laste jaoks turvalisemat võrgukeskkonda.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu otsus
I lisa – jagu 2 – punkt 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
4. Võrgus leviva kahjuliku tegevusega võitlemise vahendite kohta piisava teabe andmine. Meetmete eesmärk on anda rohkem teavet selle kohta, kuidas toimivad ja kui tõhusad on võrgus leviva kahjuliku tegevusega võitlemise vahendid, ning varustada kasutajad teabe, vahendite ja rakendustega, mis toetavad neid piisavalt eri keskkondades leviva kahjuliku tegevusega võitlemisel.	4. Võrgus leviva kahjuliku tegevusega võitlemise vahendite kohta piisava teabe andmine. Meetmete eesmärk on anda ***eelkõige lapsevanematele, hooldajatele ja haridustöötajatele*** rohkem teavet selle kohta, kuidas toimivad ja kui tõhusad on võrgus leviva kahjuliku tegevusega võitlemise vahendid, ning varustada ***kõik*** kasutajad ***korrapäraselt lihtsa õpetliku*** teabe, vahendite ja rakendustega, mis toetavad neid piisavalt eri keskkondades leviva kahjuliku tegevusega võitlemisel.

Selgitus

Oluline on vähendada täiskasvanute ja laste teadmiste taseme erinevust, sest täiskasvanud kontrollivad laste juurdepääsu infosisule. Oluline on ka keskenduda eelkõige sellistele täiskasvanutele nagu vanemad, hooldajad ja haridustöötajad, kes vahetult kontrollivad laste juurdepääsu infosisule.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu otsus
I lisa – jagu 3 – punkt 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. Üldsuse teadlikkuse suurendamine ja teabe levitamine sidustehnoloogiate turvalisema kasutamise kohta. Meetmetega suurendatakse üldsuse teadlikkust seeläbi, et antakse neile kogu Euroopas kooskõlastatult teavet võimaluste, ohtude ja ohtudega võitlemise meetodite kohta. Meetmed toetavad teadlikkust suurendava teabe kulutõhusat edastamist laiale kasutajate ringile.	1. Üldsuse teadlikkuse suurendamine ja teabe levitamine sidustehnoloogiate turvalisema kasutamise kohta. Meetmetega suurendatakse üldsuse teadlikkust seeläbi, et antakse neile kogu Euroopas kooskõlastatult***, korrapäraselt ja süstemaatiliselt*** teavet võimaluste, ohtude ja ohtudega võitlemise meetodite kohta. Meetmed toetavad teadlikkust suurendava teabe kulutõhusat edastamist laiale kasutajate ringile***, eelkõige noortele nii koolide kui ka ühingute kaudu***.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu otsus
I lisa – jagu 4 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Meetmete eesmärk on teadmistebaasi loomine, et piisaval määral tegeleda nii olemasolevate kui ka uute võrgukeskkonna kasutusviisidega ning nendega seotud ohtude ja tagajärgedega, selleks et töötada välja piisavad meetmed, mis tagavad turvalise võrgu kõikidele kasutajatele. Peamised kavandatavad meetmed on järgmised.	Meetmete eesmärk on teadmistebaasi loomine, et piisaval määral tegeleda nii olemasolevate kui ka uute võrgukeskkonna kasutusviisidega ning nendega seotud ohtude ja tagajärgedega, selleks et töötada välja piisavad meetmed, mis tagavad turvalise võrgu kõikidele kasutajatele. ***Kõnesoleva teadmistebaasi sisu tuleks jagada sidusrühmadega ja levitada seda liikmesriikides.*** Peamised kavandatavad meetmed on järgmised.

Selgitus

Teadmistebaasidest pole kasu, kui teavet ei jagata.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu otsus
I lisa – jagu 4 – punkt 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Ajakohastatud teabe pakkumine selle kohta, kuidas lapsed sidustehnoloogiaid kasutavad. Võetakse meetmeid ajakohastatud teabe kogumiseks selle kohta, kuidas lapsed sidustehnoloogiaid kasutavad ning kuidas lapsed, nende vanemad ***ja*** hooldajad kasutavad võimalusi ja väldivad ohte. Meetmed hõlmavad nii kvantitatiivseid kui ka kvalitatiivseid aspekte. Meetmete eesmärk on suurendada teadmisi strateegiatest, mida lapsed ja noored ise kasutavad võrgukeskkonnas varitsevate ohtudega toimetulemiseks, ning hinnata kõnealuste strateegiate tõhusust.	2. Ajakohastatud teabe pakkumine selle kohta, kuidas lapsed sidustehnoloogiaid kasutavad. Võetakse meetmeid ajakohastatud teabe kogumiseks selle kohta, kuidas lapsed sidustehnoloogiaid kasutavad ning kuidas lapsed, nende vanemad***,*** hooldajad***, õpetajad ja muud haridustöötajad*** kasutavad võimalusi ja väldivad ohte. Meetmed hõlmavad nii kvantitatiivseid kui ka kvalitatiivseid aspekte. Meetmete eesmärk on suurendada teadmisi strateegiatest, mida lapsed ja noored ise kasutavad võrgukeskkonnas varitsevate ohtudega toimetulemiseks, ning hinnata kõnealuste strateegiate tõhusust.

Selgitus

Seoses sellega, et noored inimesed kasutavad üha rohkem Internetti, on oluline, et õpetajad ja muud haridustöötajad oleksid kursis kõigi küsimustega. See on eriti oluline, sest küberkiusamine saab sageli alguse koolikeskkonnast.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu otsus
I lisa – jagu 4 – punkt 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	2 a. Juba olemasolevate rahvusvaheliste visuaalsete materjalide andmebaaside – nagu Interpoli andmebaasid – kasutamise edendamine laste kuritarvitamise vastu võitlemisel. Liikmesriikide ja Euroopa Liidu tihedam koostöö Interpoli ja selle andmebaasidega võiks muuta koostöö

liikmesriikide, liidu ja rahvusvahelisel tasandil tõhusamaks.

Selgitus

Koostöö parandamiseks laste kuritarvitamise vastu võitlemise valdkonnas on otstarbekas kasutada ja tugevdada juba olemasolevaid struktuure. Näiteks kahekordistaks eraldi Euroopa andmebaasi loomine töö mahtu ja ei teeni seega laste kuritarvitamise vastu võitlemise eesmärgi huvisid. Peale selle on siinkohal tegemist väga tundlike andmetega, mille puhul on nõutav range ja tugevatele õiguslikele alustele toetuv andmekaitse.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu otsus
I lisa – jagu 4 – punkt 2 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	2 b. Üleeuroopalise andmebaasi loomine, mis sisaldab niisuguseid tehnilisi andmeid nagu teatatud laste seksuaalse kuritarvitamisega seotud Interneti-aadressid ja domeenid, statistika ning suundumused teistest liikmesriikidest. Meetmete eesmärk on kontrollida üleeuroopalise andmebaasi loomist, et võimaldada õiguskaitseorganitel ja liikmesriikide asjakohastel ametiasutustel teavet vahetada ning vähendada seeläbi tehtavate pingutuste dubleerimist ja maksimeerida olemasolevate ja tulevaste ressursside kasutamist.

MENETLUS

Pealkiri	Internetti ja teisi kommunikatsioonitehnoloogiaid kasutavate laste kaitse
Viited	KOM(2008)0106 – C6-0092/2008 – 2008/0047(COD)
Vastutav komisjon	LIBE
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	CULT 10.4.2008
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Christopher Heaton-Harris 1.4.2008
Arutamine parlamendikomisjonis	14.7.2008
Vastuvõtmise kuupäev	10.9.2008
Lõpphääletuse tulemused	+: 20 –: 1 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Maria Badia i Cutchet, Ivo Belet, Marie-Hélène Descamps, Věra Flasarová, Milan Gaľa, Vasco Graça Moura, Luis Herrero-Tejedor, Ruth Hieronymi, Ramona Nicole Mănescu, Manolis Mavrommatis, Ljudmila Novak, Dumitru Oprea, Pál Schmitt, Helga Trüpel, Thomas Wise, Tomáš Zatloukal
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Slavi Binev, Ignasi Guardans Cambó, Mary Honeyball, Cornelis Visser, Tadeusz Zwiefka